

LA REVIFALLA DEL CARNAVAL

El carnaval és una festa de disbauxa que en molts llocs dura una setmana. S'acaba el dimarts que precedeix el dimecres de cendra, el qual dóna pas a la quaresma. Per als catòlics sempre ha estat motiu de gresca, disfresses, i festes descontrolades, precisament, perquè durant la quaresma la gent es recollia en el fervor religiós i en l'abstinència a qualsevol acte mundà, a més de l'abstinència a taula.

En el nostre país, després de la guerra civil, va restar prohibida, òbviament, pel que representava.

El màxim que van permetre va ser, com a diversió, que es fes ball. En el nostre poble se'n feia el diumenge de carnaval, tarda i nit, i també el dimarts de carnaval.

Val a dir que aquests balls eren molt lluïts, i hi assistia molta gent. Es llençava confeti i serpentines. La societat del Cercle d'Amics obsequiava els assistents al ball amb llançament d'abundants caramels barrejats amb confeti. Les mares i la xicalla estenien abrics i jaquetes a les faldes per aconseguir-ne com més millor.

En arribar la democràcia, aquesta festa, com tantíssimes altres coses, va quedar alliberada. En els llocs on havien estat tradició les disfresses, la gent va poder revifar-la altre cop.

En el nostre poble no es pot dir que hi hagués aquesta tradició, tot i que

gairebé tothom ha sentit parlar del carnaval en el qual participaren el Pigat de Magrané, el Bolo i el Motxo.

Han passat uns anys de tots aquells inicis i ara, sobretot la joventut i els nanos de l'escola, han aconseguit que el nostre carnaval sigui participatiu, acolorit, divertit... tot i que aquells balls tan concorreguts s'hagin acabat i que només el dimarts a la tarda, gràcies a la xicalla, la gent continuï movent l'esquelet.

Tota continuació ha de tenir un començament i algú que faci el primer pas. Aquest primer pas el va fer una senyora que sempre ha estat rodejada de joventut i que ella mateixa és i serà eternament jove. Ella és la Mercè Ferré. Es pot dir, amb tota seguretat, que ella va ser la impulsora d'aquest ressorgiment del nostre carnaval.

Vaig anar a casa seva perquè em parlés d'aquests començaments, ella, molt amablement, me'n va fer cinc cèntims.

- Mercè, com se li va ocórrer voler donar impuls a aquesta festa?

- Ja feia uns anys, pocs, que a diferents pobles i ciutats de la província, la gent es llençava als carrers disfressats, s'organitzaven cavalcades, en fi, que era engrescador.

El fet que jo sigui modista i que m'hagi dedicat a l'ensenyament de la

meva professió, també hi va tenir molt a veure. Estava sempre rodejada de noies joves i això és un estímul per a l'esperit.

– *Recorda de quins anys estem parlant?*

– Era la primeria dels anys vuitanta, deu fer uns vint o vint-i-cinc anys, pel cap baix.

– *I com ho va portar endavant?*

– Doncs faltaven deu o dotze dies perquè arribés el carnaval i em vaig decidir a proposar-ho a les xiquetes que venien a cosir. S'ho van pensar i em digueren que sí, però amb la condició que jo també em disfressés. Això no m'ho esperava, de totes maneres, vaig dir que sí. Tot plegat, què podia passar? A més, volia ajudar a ressuscitar el carnaval, o no ho volia?

– *De quantes noies parla, Mercè?*

– D'unes quaranta, de les quals al final en participaren trenta-dues, i jo vaig ser la trenta-tres. Vaja, que déu n'hi do!

– *I de què es vestiren?*

– De reines, princeses i fades.

– *I qui va cosir els vestits?*

– Elles em varen ajudar molt, però els maldecaps els vaig tenir jo. De seguida cap a Reus a comprar la roba, metres i metres de mosquitera i sedes de tots colors. El carnaval, com ja he dit, era molt a prop. Així que per poder-ho tenir tot llest, vaig passar-me alguna nit sense dormir, la il·lusió em donava ànims. Després, un cop acabat, semblava tanmateix un quadre d'art Naïf.

– *I vostè, de què anava vestida?*

– Era l'època del governant congolès Patricio Lumumba i com que sortia molt per la televisió (encara que en blanc i negre), jo m'imaginava els vestits coloristes que duia aquella gent. També val a dir que l'exotisme d'aquests països subsaharians sempre m'ha fascinat. Així que vaig decidir fer-me una gel·laba verda i un mocador molt florit per al cap. Quan va arribar el gran dia, em vaig vestir, em vaig pintar la cara de negre i em vaig posar uns guants també negres, per acabar-ho d'arrodonir, vaig agafar un gran ventall que m'havia fet de papers de colors. I al carrer! Semblava tanmateix una nadiua de qualsevol país de l'Àfrica equatorial.

– *On es celebrava la festa del carnaval?*

– Doncs al Cercle d'Amics. De ball ja només en feien el dissabte a la nit, però era molt concorregut per la joventut. Era una mica tipus discoteca, amb llançament de confeti i caramels (cosa que encara continua).

La nostra entrada a la sala fou apoteòsica. Trenta-tres dones totes disfressades! els aplaudiments van ser interminables, vaig sentir una satisfacció tan gran, tan gran!

Totes ens vam oblidar de la feina que havia representat tenir-ho tot a punt pera aquest dia tan memorable.

– *Vau repetir l'experiència?*

– I tant. L'any següent vàrem ser vint-i-nou les que hi vam participar.

Aquesta vegada el ball estava molt més concorregut, ja que la gent sabia que les xiquetes del taller de la Mercè

tornaven a disfressar-se. L'èxit es va tornar a repetir.

I ja, finalment, el tercer any vaig aconseguir el que pretenia. Uns vuit dies abans de la festa varen venir a veure'm la Carme Castaño i en Joan M. V. Torrell. Em van demanar si els deixaria participar a la comparsa. – I tant! (vaig contestar). Precisament era el que jo pretenia, la col·laboració popular. Resumint, el recordat agutzil, Cisco, va fer el pregó, que encara es feia a toc de trompeta, durant dos dies, pels carrers del nostre poble, convidant la gent a reunir-se al pati de les escoles, a les set de la tarda, per parlar del

carnaval. L'assistència fou massiva. Així va ser com el carnaval va ressorgir al nostre poble.

– *Va continuar participant-hi, Mercè?*

– M'ho van demanar, però no. Ja en tenia prou amb el meu objectiu complert. I vaig passar al paper d'espectadora. Tot i que aquell any es varen fer, ja, un parell de carrosses ben guarnides i plenes de quitxalla.

Aquests són els records de la Mercè Ferrè, a qui hem de donar les gràcies per aconseguir que el carnaval fou una festa més del nostre poble.